

“...การรักษาความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกาย เป็นปัจจัยของเศรษฐกิจที่ดี และสังคมที่มั่นคง เพราะร่างกายที่แข็งแรงนั้น โดยปกติจะอำนวยความสะดวกให้สุขภาพจิตใจสมบูรณ์ด้วย และเมื่อมีสุขภาพสมบูรณ์ดี พร่อมทั้งร่างกายและจิตใจในตัว ย่อมมีกำลังทำประโยชน์สร้างสรรค์เศรษฐกิจและสังคมของบ้านเมืองได้เต็มที่ ทั้งไม่เป็นการแก่สังคมด้วย คือเป็นแต่ผู้สร้างมีประโยชน์ด้วยความเจริญ...”

พระบรมราชโองการในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล วันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๖

นิทรรศการการแพทย์ฉุกเฉินเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๘๔ พรรษา

สืบสานพระราชปณิธาน “การแพทย์ถูกเงิน” เพื่อคนไทย

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เกิดโรคระบาดหลายครั้ง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๔ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงพยาบาลขึ้นชั่วคราวในชุมชนรวม ๔๘ ชุมชน เพื่อให้การรักษา เมื่อโรคระบาดหมดไปโรงพยาบาลจึงปิดทำการ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นประโยชน์ในระยะยาวของโรงพยาบาล เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๒๙ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดสร้างโรงพยาบาลเพื่อดำเนินการก่อสร้างโรงพยาบาลถาวรแห่งแรก ณ บริเวณวังของกรมพระราชวังบวรสถานพิมุข (วังหลัง) ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา โดยพระราชทานพระราชทรัพย์เป็นทุนแรกเริ่มในการดำเนินการ

ในระหว่างที่เตรียมการก่อสร้างโรงพยาบาลนั้น สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าศิริราชกกุธภัณฑ์ พระราชโอรสอันประสูติจากสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ได้ประชวรโรคบิดสิ้นพระชนม์ลงเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๓๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ จึงทรงใช้โอกาสนี้ผลักดันการสร้างโรงพยาบาลให้สำเร็จเพื่อให้เป็นที่พึ่งด้านสุขภาพของพลกนิกร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรือโรงเรียนและเครื่องใช้ต่างๆ ในงานพระเมรุนำไปสร้างโรงพยาบาล ณ บริเวณดังกล่าว พระราชทานนามว่า “โรงศิริราชพยาบาล” หรือที่ชาวบ้านนิยมเรียกว่า “โรงพยาบาลวังหลัง”

พ.ศ. ๒๔๓๖ (ร.ศ. ๑๑๒) กรณีพิพาทระหว่างประเทศสยามกับฝรั่งเศสเรื่องดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง เป็นเหตุให้เกิดการสู้รบ ทหารบาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก ขณะนั้นยังไม่มืองค์กรการกุศลทำหน้าที่ช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์อย่างเป็นทางการ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตจัดตั้ง “สภาอุณาโลมแดงแห่งชาติสยาม” ตามความในบันทึกของท่านผู้หญิงเป็ลเลียน ภาสกรวงศ์ และกลุ่มสตรีอาสาสมัคร เพื่อดำเนินงานบรรเทาทุกข์ทหารที่บาดเจ็บ ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “สภากาชาดไทย” เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๓

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖

พ.ศ. ๒๔๕๕ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานเงินปีละ ๒,๐๐๐ บาทให้แก่คณะเก็บศพใต้ฮองกง เพื่อใช้ในการดำเนินงานเก็บศพ เนื่องจากเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจทำให้รายได้จากการเรียไรไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน

พ.ศ. ๒๔๕๗ **โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์** สร้างขึ้นโดยพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องจากทรงมีพระราชประสงค์ที่จะบำเพ็ญกุศลถวายพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชบิดา รวมทั้งมีพระราชประสงค์จะสร้างโรงพยาบาลของกาชาดขึ้นในประเทศไทยเพื่อประโยชน์ของบ้านเมือง ทรงบริจาคทรัพย์ร่วมกับพระราชภราดาภคินีและสมทบกับทุนของสภากาชาดสร้างโรงพยาบาลขึ้น และพระราชทานนามตามพระปรมาภิไธยสมเด็จพระบรมชนกนาถว่า “**โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์**” เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดโรงพยาบาล เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๗

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗

พ.ศ. ๒๔๗๓ พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานวังพญาไท เป็นสถานพยาบาลของทหารกระทรวงกลาโหมจึงจัดรวมกองเสนารักษ์ ที่ ๑ (ปากคลองหลอด) และกองเสนารักษ์ที่ ๒ (บางซื่อ) มาตั้ง ณ พระราชวังแห่งนี้ ให้ชื่อใหม่ว่า กองเสนารักษ์จังหวัดทหารบกกรุงเทพฯ และทำพิธีเปิดสถานพยาบาลแห่งนี้เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งต่อมาพัฒนาเป็นโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าในปัจจุบัน

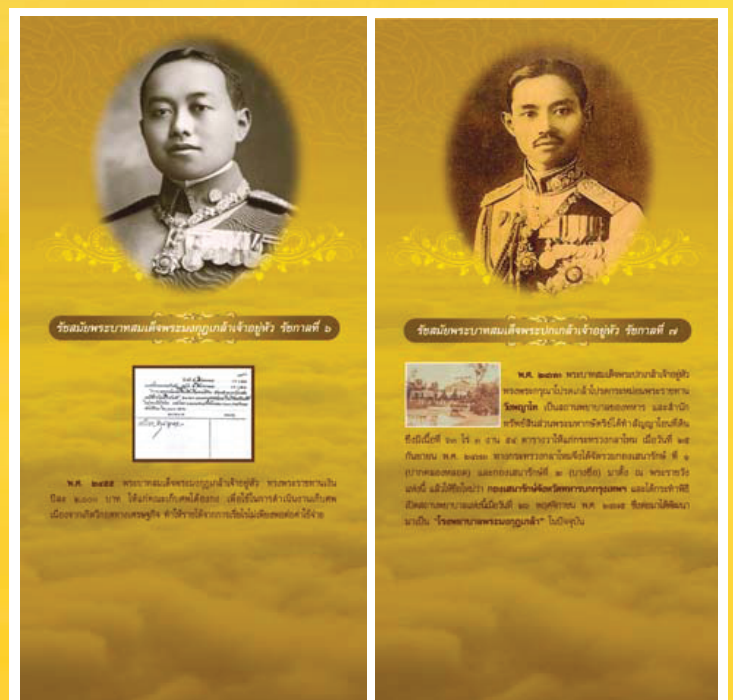
รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

พ.ศ. ๒๔๙๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชนิพนธ์แก่บริษัท อู่เรือกรุงเทพ จำกัด เพื่อต่อเรือยนต์ให้สภากาชาดไทยใช้เป็นหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ทางน้ำ พระราชทาน

นามเรือว่า **เวชพาหน์** ออกตรวจรักษาโรคทั่วไปและให้บริการด้านทันตกรรมสำหรับผู้ป่วยที่อยู่ริมแม่น้ำลำคลอง รวมทั้งบรรทุกสิ่งของจำเป็นไปช่วยเหลือผู้ประสบอัคคีภัย อุทกภัย หรือราษฎรที่ยากจน

พ.ศ. ๒๕๐๒ กำเนิดทุนอานันท์มหิตล ซึ่งเป็น ๑ ในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและเป็นมูลนิธิอานันท์มหิตลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ เพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาแก่นักศึกษาและบัณฑิตไทยที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการสาขาต่างๆ ไปศึกษาที่ต่างประเทศ แล้วนำความรู้ความเชี่ยวชาญนั้นกลับมาพัฒนาประเทศชาติ พระราชทานนามว่า **ทุนอานันท์มหิตล** เพื่อเป็นพระบรมราชนุสรณ์ในสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันท์มหิตล โดยพระราชทานทุนเริ่มแรกจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

พ.ศ. ๒๕๐๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง โครงการแพทย์หลวงและหน่วยแพทย์พระราชทาน โปรดเกล้าฯ ให้แพทย์หลวงและแพทย์ที่ติดตามขบวนเสด็จไปในชนบท ออกตรวจรักษาราษฎรเจ็บป่วยซึ่งมารอรับเสด็จ เมื่อทรงแปรพระราชฐานไปประทับแรมในภาคต่างๆ เพื่อทรงเยี่ยมราษฎรจนถึงปัจจุบัน

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

พ.ศ. ๒๕๑๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชทรัพย์แก่ภคินี เจ้าหญิงอุบลรัตนราชกัญญาฯ เพื่อช่วยเหลือประชาชนในถิ่นทุรกันดาร โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการแพทย์หลวงและหน่วยแพทย์พระราชทาน ไปตรวจและให้บริการแก่ประชาชนในถิ่นทุรกันดาร

พ.ศ. ๒๕๒๐ ก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการแพทย์หลวงและหน่วยแพทย์พระราชทาน ไปตรวจและให้บริการแก่ประชาชนในถิ่นทุรกันดาร

พ.ศ. ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการแพทย์หลวงและหน่วยแพทย์พระราชทาน ไปตรวจและให้บริการแก่ประชาชนในถิ่นทุรกันดาร

พ.ศ. ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการแพทย์หลวงและหน่วยแพทย์พระราชทาน ไปตรวจและให้บริการแก่ประชาชนในถิ่นทุรกันดาร

พ.ศ. ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการแพทย์หลวงและหน่วยแพทย์พระราชทาน ไปตรวจและให้บริการแก่ประชาชนในถิ่นทุรกันดาร

พ.ศ. ๒๕๒๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการแพทย์หลวงและหน่วยแพทย์พระราชทาน ไปตรวจและให้บริการแก่ประชาชนในถิ่นทุรกันดาร

พ.ศ. ๒๕๐๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อดำเนินงานด้านบรรเทาทุกข์แก่ราษฎรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติจนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. ๒๕๑๒ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงตั้งกิจการแพทย์อาสาในนาม หน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ชื่อย่อ พอ.สว. หรือที่รู้จักกันในนาม “แพทย์กระเป่าเขียว” เพื่อให้บริการตรวจรักษาประชาชนในพื้นที่ทุรกันดาร โดยได้รับการสนับสนุนด้านพาหนะจากกองทัพบก กองทัพอากาศ และกรมตำรวจในแต่ละพื้นที่นั้น

พ.ศ. ๒๕๑๕ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินงาน “หน่วยแพทย์ทางวิทยุ” ครั้งแรกในประเทศไทย พระราชทานนามว่า “แพทย์อาสาทางอากาศ” ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น “งานหน่วยแพทย์ทางวิทยุ” ตามแนวปฏิบัติของ The Royal Flying Doctor Service of Australia

พ.ศ. ๒๕๒๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้จัดทำโครงการ “หมอมหมู่บ้าน” โดยคัดเลือกราษฎรอาสาสมัครตามหมู่บ้านต่างๆ มารับการอบรมหลักสูตร “หมอมหมู่บ้าน” เพื่อให้ราษฎรที่ได้รับการอบรมนำความรู้กลับไปช่วยเหลือประชาชนใน

ท้องถิ่นของตน และสามารถติดต่อส่งตัวผู้ป่วยไปรักษา ณ โรงพยาบาลเมื่อจำเป็น โดยเริ่มเป็นแห่งแรกที่จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมาขยายโครงการออกไปสู่หมู่บ้านที่มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหรือโครงการศิลปาชีพ

พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยือนสาธารณรัฐฝรั่งเศสอย่างเป็นทางการ ในการนี้ทรงเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมระบบการแพทย์ฉุกเฉินของฝรั่งเศส (Les Services d' Aide me'dicale Urgente : SAMU) ซึ่งในเวลาต่อมาหน่วย SAMU นี้ ได้มีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินของประเทศไทย ประเทศไทยได้ส่งบุคลากรไปศึกษาและดูงานที่ SAMU มาโดยตลอดหลายปีที่ผ่านมา

พ.ศ. ๒๕๓๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการโครงการพระราชดำริ “ตำรวจจากรช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน” หรือที่รู้จักกันในนาม “จรวจในพระราชดำริ” โดยพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ๑๘ ล้านบาทให้กองบัญชาการตำรวจนครบาลนำไปจัดเป็นหน่วยจรวจเคลื่อนที่เร็วเพื่อช่วยเหลือผู้บาดเจ็บทุกกรณีในช่วงจรวจติดขัด ตลอดจนนำหญิงใกล้คลอดส่งโรงพยาบาลโดยเร็ว หรือทำคลอดฉุกเฉินจนถึงปัจจุบัน

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

พ.ศ. ๒๕๑๒ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงตั้งกิจการแพทย์อาสาในแผนกหน่วยแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ชื่อย่อ พอ.สว. เพื่อให้บริการตรวจรักษาประชาชนในคืนที่ทรงกันดาร โดยได้รับการสนับสนุนด้านพาหนะจากกองทัพบก กองทัพอากาศ และกรมตำรวจในแต่ละพื้นที่

พ.ศ. ๒๕๑๕ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินงาน "หน่วยแพทย์ทางวิหุ" ครั้งแรกในประเทศไทย พระราชทานนามว่า "แพทย์อาสาทางอากาศ" ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น "งานหน่วยแพทย์ทางวิหุ" ตามแบบปฏิบัติของ The Royal Flying Doctor Service of Australia ด้วยทรงเห็นว่างานที่ข้ามทวีปประเทศนี้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นทุรกันดาร ให้ได้รับการรักษาพยาบาลอย่างทันต่อเหตุการณ์

พ.ศ. ๒๕๕๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้มีการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินในพื้นที่ห่างไกลและทุรกันดารอย่างทันท่วงทีโดยการใช้อากาศยาน ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากที่พลโทนายแพทย์เอกชัย จุลเสวก มีอาการหัวใจวายขณะตามเสด็จ ณ เขื่อนอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น และได้รับการส่งต่อไปรักษาอย่างทันท่วงทีโดยอากาศยาน เป็นที่มาของโครงการช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉินด้วยอากาศยานปีกหมุน (เฮลิคอปเตอร์) เทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ครบรอบ ๕๓ พรรษา

พ.ศ. ๒๕๕๔ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานรถกระบะขับเคลื่อนสี่ล้อ พร้อมอุปกรณ์สำหรับเดินทางในท้องที่ทุรกันดาร จำนวน ๑ คันให้กับโรงพยาบาลบ่อเกลือ อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน เพื่อให้สามารถช่วยเหลือผู้ป่วยในพื้นที่ที่ได้อย่างรวดเร็ว ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พระราชทานอุปกรณ์ตัดถ่างเพื่อใช้ในกรณีที่มีผู้บาดเจ็บติดในรถยนต์

พ.ศ. ๒๕๕๔ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์ ๓๐ ล้านบาท ใน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พ.ศ. ๒๕๒๖ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแพทย์ทางอากาศขึ้นที่กองทัพอากาศ เพื่อให้บริการตรวจรักษาประชาชนในคืนที่ทรงกันดาร โดยได้รับการสนับสนุนด้านพาหนะจากกองทัพบก กองทัพอากาศ และกรมตำรวจในแต่ละพื้นที่

พ.ศ. ๒๕๒๗ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแพทย์ทางอากาศขึ้นที่กองทัพอากาศ เพื่อให้บริการตรวจรักษาประชาชนในคืนที่ทรงกันดาร โดยได้รับการสนับสนุนด้านพาหนะจากกองทัพบก กองทัพอากาศ และกรมตำรวจในแต่ละพื้นที่

พ.ศ. ๒๕๒๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแพทย์ทางอากาศขึ้นที่กองทัพอากาศ เพื่อให้บริการตรวจรักษาประชาชนในคืนที่ทรงกันดาร โดยได้รับการสนับสนุนด้านพาหนะจากกองทัพบก กองทัพอากาศ และกรมตำรวจในแต่ละพื้นที่

พ.ศ. ๒๕๒๙ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการแพทย์ทางอากาศขึ้นที่กองทัพอากาศ เพื่อให้บริการตรวจรักษาประชาชนในคืนที่ทรงกันดาร โดยได้รับการสนับสนุนด้านพาหนะจากกองทัพบก กองทัพอากาศ และกรมตำรวจในแต่ละพื้นที่

การก่อสร้างโรงพยาบาลแม่แจ่ม แห่งใหม่ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัด เชียงราย รวมถึงทรงพระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์ จัดซื้อ รถพยาบาลฉุกเฉิน แก่โรงพยาบาลแม่แจ่ม

ปวงประชาร่วมใจ พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินไทย ตามพระราชปณิธาน

พ.ศ. ๒๕๕๒ พ่อค้าชาวจีน ๑๒ คนรวมตัวกันในนาม “คณะเก็บศพไต้ฮงกง” เรียไรเงินเพื่อจ้างพนักงานไปเก็บศพไร้ญาติโดยไม่จำกัดเชื้อชาติและนำไปฝังที่สุสานสาธารณะ ซึ่งสามารถเก็บศพไปฝังได้ร้อยละ ๑๒ ของการตายทั้งหมด และรถลากเก็บศพของคณะเก็บศพไต้ฮงกงเป็นที่รู้จักในนาม “รถป่องแป้ง” ตามเสียงสัญญาณการเคาะกลองใบเล็ก ๆ ที่ดังป่องแป้งของรถเก็บศพ

พ.ศ. ๒๕๘๐ คณะเก็บศพไต้ฮงกงได้รับอนุญาตให้จัดตั้ง “มูลนิธิฮั่วเคี้ยว-ป้อเต็กเซียงตึง” เพื่อดำเนินงานสาธารณะประโยชน์ต่างๆ และเก็บศพไร้ญาติไปฝังหรือเผา ต่อมาเป็นที่รู้จักในนาม “มูลนิธิป้อเต็กตึง” องค์กรสาธารณกุศลที่สืบทอดการดำเนินงานบำบัดทุกข์ บรรเทาภัย แก่สังคมไทยมาอย่างยาวนาน

พ.ศ. ๒๕๑๓ มูลนิธิร่วมกตัญญูได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย โดยการริเริ่มของนายสมเกียรติ สมสกุลรุ่งเรือง และ นพ.โรจน์ โชติรุ่งเรือง โดยเป็นองค์กรที่ดำเนินงานสาธารณกุศลในลักษณะเดียวกับมูลนิธิป้อเต็กตึงมาจนถึงปัจจุบัน

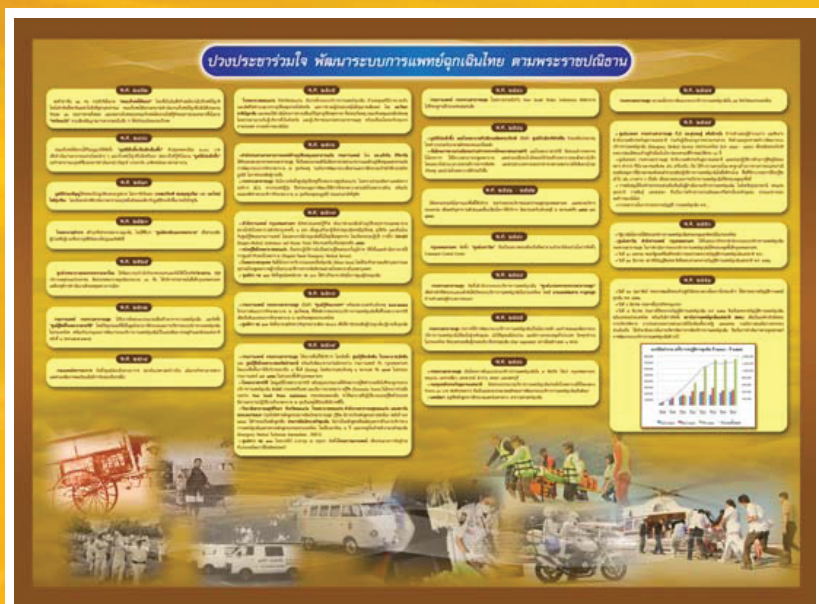
พ.ศ. ๒๕๒๓ โรงพยาบาลตำรวจสร้างเครือข่ายรพพยาบาลฉุกเฉิน โดยใช้ชื่อว่า ศูนย์ส่งกลับและรพพยาบาล เพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยหรือผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนาดใหญ่และภัยพิบัติ

พ.ศ. ๒๕๒๙ ศูนย์รพพยาบาลของกระทรวงกลาโหมจัดหน่วยรพพยาบาลฉุกเฉินประมาณ ๔๐ คันให้บริการประชาชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และจัดให้มีโทรศัพท์สายด่วน ๑๒๓ บริการเหตุด่วนแก่ประชาชน แต่ต้องยุติการดำเนินงานด้วยเหตุผลทางการเมือง

พ.ศ. ๒๕๓๒ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อสร้างอาคารการแพทย์ฉุกเฉิน และจัดตั้งศูนย์กู้ชีพที่โรงพยาบาลราชวิถี โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นศูนย์กลางการฝึกอบรมและการบริหารระบบการแพทย์ฉุกเฉินในประเทศไทย พร้อมกับบรรจุแผนการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๓๙)

พ.ศ. ๒๕๓๔ กรมแพทย์ทหารอากาศ จัดตั้งศูนย์ส่งกลับทางอากาศ สถาบันเวชศาสตร์การบิน เน้นภารกิจทางการแพทย์ และช่วยเหลือภาคพลเรือนเมื่อมีการร้องขอเป็นกรณีไป

พ.ศ. ๒๕๓๕ โรงพยาบาลขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เริ่มก่อตั้งระบบการแพทย์ฉุกเฉิน โดยนายแพทย์

วิทยา ขาดปัญหาซ้ำ และคณะได้ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาอุบัติเหตุจราจร ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ โดยประสานงานกับผู้บริหารทั้งในจังหวัด และกระทรวงสาธารณสุข พร้อมเชื่อมโยงขอรับทุนจากต่างประเทศจากองค์การอนามัยโลก

พ.ศ. ๒๕๓๖ สำนักประสานงานทางการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข กรมการแพทย์ โดยนายแพทย์แท้จริง ศิริพานิช ได้รับมอบหมายจากกระทรวงสาธารณสุข ให้เป็นหน่วยงานหลักในเรื่องการประสานงานวางแผนด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข การพัฒนาระบบการรักษาพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุ รวมถึงการพัฒนาาระบบสื่อสารและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่อาสาสมัครมูลนิธิในการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายจัดตั้งศูนย์อุบัติเหตุที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น โดยความช่วยเหลือทางเทคนิคจากองค์การ JICA จากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งครอบคลุมการพัฒนาให้มีการรักษาพยาบาลก่อนถึงโรงพยาบาลด้วย พร้อมกับทดลองจัดทำหน่วยบริการรักษาพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุของมูลนิธิขอนแก่นสามัคคีอุทิศ

พ.ศ. ๒๕๓๗ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร เปิดหน่วยแพทย์กู้ชีพ เน้นการช่วยเหลือด้านอุบัติเหตุจราจรและพยายามขยายไปยังโรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพทั้ง ๙ แห่ง เพื่อดูแลรักษาผู้เจ็บป่วยฉุกเฉินกรณีอุบัติเหตุ อุบัติภัย และเชื่อมโยงกับศูนย์กู้ชีพของกรมการแพทย์ โดยเฉพาะกรณีผู้ป่วยฉุกเฉินที่ไม่ใช่อุบัติเหตุจราจร มีหมายเลขรับแจ้งเหตุตรงคือ ๑๕๕๔

หน่วยกู้ชีพโรงพยาบาลขอนแก่นเริ่มออกปฏิบัติการ นับเป็นหน่วยกู้ชีพแห่งแรกในภูมิภาคที่สร้างขึ้นและดำเนินการภายใต้การดูแลกำกับของโรงพยาบาล (Hospital Based Emergency Medical Service)

โรงพยาบาลกรุงเทพ จัดตั้งโครงการบริการรถมอเตอร์ไซค์ฉุกเฉิน (Motor lance) โดยใช้รถจักรยานยนต์นำบุคลากรและอุปกรณ์ไปปฐมพยาบาลผู้ป่วยในช่วงเวลาที่มีการจราจรติดขัดก่อนนำส่งโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพฯ

ศูนย์ข่าว จส.๑๐๐ จัดตั้งศูนย์แพทย์อาสา จส.๑๐๐ ให้คำปรึกษาทางวิทยุในการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน

พ.ศ. ๒๕๓๘ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เปิดตัว **ศูนย์กู้ชีพ “นเรนทร”** พร้อมหมายเลขรับแจ้งเหตุ ๒๔๘-๒๒๒๒ โครงการต้นแบบการรักษาพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุที่ใช้หลักการของระบบการแพทย์ฉุกเฉินขึ้นที่โรงพยาบาลราชวิถี เพื่อเป็นต้นแบบของการรักษาพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุของประเทศไทย

ศูนย์ข่าว จส.๑๐๐ จัดตั้งอาสาสมัครทางวิทยุกระจายเสียง จส.๑๐๐ เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน/ผู้บาดเจ็บฉุกเฉิน

พ.ศ. ๒๕๓๙ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ได้ขยายพื้นที่ให้บริการ โดยจัดตั้งศูนย์กู้ชีพเคลื่อนที่ โรงพยาบาลเคลื่อนที่ และศูนย์กู้ชีพโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี พร้อมกับพัฒนาความร่วมมือระหว่างกรมการแพทย์กับกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งพื้นที่ในการให้บริการออกเป็น ๗ พื้นที่ (Zoning) โดยมีหมายเลขแจ้งเหตุ ๒ หมายเลข คือ ๑๖๖๙ ในส่วนของกรมการแพทย์ และ ๑๕๕๔ ในส่วนของพื้นที่กรุงเทพมหานคร

โรงพยาบาลราชวิถี สนับสนุนงบประมาณให้กับพยาบาลกู้ชีพจำนวนหนึ่งไปศึกษาดูงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน SAMU ประเทศฝรั่งเศส และเริ่มการอบรมพยาบาลกู้ชีพ (Paramedic Nurse) ในโครงการร่วมมือกับ New South Wales Ambulance ประเทศออสเตรเลีย

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น โรงพยาบาลขอนแก่น สำนักงานสาธารณสุขขอนแก่น และสถาบันพระบรมราชชนก ร่วมกันจัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุข (กู้ชีพ) มีการปรับหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จนเป็นหลักสูตรชื่อ **ประกาศนียบัตรเวชกิจฉุกเฉิน** ใน พ.ศ. ๒๕๔๔ ถือเป็นหลักสูตรเพื่อผลิตบุคลากรด้านการบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินเฉพาะทางหลักสูตรแรกของประเทศไทย

ศูนย์ข่าว จส.๑๐๐ โดยนายปิยะ มาลากุล ณ อยุธยา จัดตั้งโครงการนภาพทย์ เพื่อประสานการรับผู้ป่วยทั่วประเทศโดยการใช้เฮลิคอปเตอร์

พ.ศ. ๒๕๔๐ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข โดยความร่วมมือกับ New South Wales Ambulance ส่งพยาบาลไปศึกษาดูงานที่ประเทศออสเตรเลีย

พ.ศ. ๒๕๔๑ มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง และโรงพยาบาลหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เปิดตัวศูนย์หัวเฉียวพิทักษ์ชีพ ช่วยเหลือประชาชน โดยทำงานร่วมกับอาสาสมัครของตนเองเป็นหลัก

เริ่มโครงการความร่วมมือระหว่างตำรวจจราจรโครงการพระราชดำริ และโรงพยาบาลราชวิถี จัดอบรมตำรวจจราจรในโครงการฯ ให้มีความสามารถปฐมพยาบาล และช่วยเหลือคนใกล้คลอดได้ก่อนที่รถพยาบาลจะเดินทางไปถึง โดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วนที่การจราจรติดขัด และช่วยอำนวยความสะดวกนำทางพารรถพยาบาลให้เดินทางไปยังจุดเกิดเหตุ และนำส่งโรงพยาบาลได้รวดเร็วขึ้น

พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๔๒ มีข้อตกลงร่วมกันในการแบ่งพื้นที่ให้บริการระหว่างหน่วยบริการของสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร และหน่วยบริการของเอกชน เพื่อลดปัญหาความสับสนและสิ้นเปลืองในการให้บริการ มีหมายเลขรับแจ้งเหตุมี ๒ หมายเลขคือ ๑๕๕๔ และ ๑๖๖๙

พ.ศ. ๒๕๔๓ กรุงเทพมหานครจัดตั้ง “ศูนย์เอร์วีน” ถือเป็นบทบาทของท้องถิ่นที่พยายามเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดตั้ง Command Control Center

พ.ศ. ๒๕๔๔ กระทรวงสาธารณสุข จัดตั้งสำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน “ศูนย์เรนทร กระทรวงสาธารณสุข” เพื่อทำหน้าที่จัดระบบและผลักดันให้เกิดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินในประเทศไทย โดยมีนายแพทย์สมชาย กาญจนสุต ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการคนแรก

พ.ศ. ๒๕๔๕ กระทรวงสาธารณสุข ประกาศให้การพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินเป็นนโยบายหลัก และกำหนดแผนพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินให้ลงไปสู่ระดับชุมชน เน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมและมีความครอบคลุมทั่วประเทศ โดยทุกตำบลในประเทศไทยมีหน่วยช่วยเหลือผู้ประสบภัย/เจ็บป่วยฉุกเฉิน (first responder) อย่างน้อยตำบลละ ๑ หน่วย

พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงสาธารณสุขเปิดโครงการต้นแบบระบบการแพทย์ฉุกเฉินใน ๗ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร, ขอนแก่น, นครราชสีมา, นครสวรรค์, ลำปาง, สงขลา และเพชรบุรี

กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ จัดสรรงบประมาณบริการการแพทย์ฉุกเฉินก่อนถึงโรงพยาบาลให้โดยเฉพาะ จำนวน ๑๐ บาทต่อหัวประชากร ถือเป็นแหล่งงบประมาณหลักของการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินเป็นต้นมา

แพทยสภาอนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทาง สาขาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน

พ.ศ. ๒๕๔๗ กระทรวงสาธารณสุขขยายผลโครงการต้นแบบระบบการแพทย์ฉุกเฉินใน ๑๕ จังหวัดของประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๔๙ ศูนย์เรนทร กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๓) เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

ศูนย์เรนทร กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยปฏิบัติการด้านการกู้ชีพกู้ภัยของทหาร ตำรวจ ทำความตกลงในมาตรฐานด้านการจ่ายค่าตอบแทนกรณีขอสนับสนุนการใช้ยานพาหนะพิเศษเข้าช่วยเหลือปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่ห่างไกล พื้นที่ที่ลำบากต่อการใช้รถกู้ชีพเข้าไป เพื่อขยายขอบเขตการบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

การสนับสนุนให้ห้องศัลยกรรมกระดูกส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินในจังหวัดอุบลราชธานี ขอนแก่น อุดรธานี กาฬสินธุ์ และสงขลา ซึ่งเป็นการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายในระดับชุมชนตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก

ความพยายามในการร่างพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ.....

พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐบาลมีนโยบายให้มีหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินครอบคลุมทุกจังหวัดในประเทศไทย

ศูนย์เอร์วีน สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร รับมอบภารกิจจากสำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุข ในการดำเนินการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๑๐ เมษายน คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ...

วันที่ ๒๑ ธันวาคม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เห็นชอบผ่านร่างพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ พ.ศ.....

พ.ศ. ๒๕๕๑

๒๓ กุมภาพันธ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑

๖ มีนาคม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๗ มีนาคม ประกาศใช้พระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ถือเป็นพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉินฉบับแรกของประเทศไทย พร้อมกับการจัดตั้ง สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) เพื่อเป็นองค์กรรับผิดชอบการบริหารจัดการ การประสานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นให้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการการแพทย์ฉุกเฉินของประเทศไทย